

Reactie Jessica Westerweel (Landelijke oudervereniging Balans) op het concept-toezichtkader passend onderwijs van de onderwijsinspectie

1. Thuiszitters

In het concept toezichtkader wordt meerdere malen ingegaan op thuiszitters en schoolverzuim (parameter kennisanalyse 1, kwaliteitsaspect 1.5) en de verantwoordelijkheden die het samenwerkingsverband en de schoolbesturen hebben om thuiszitten en schoolverzuim tegen te gaan. De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Sander Dekker, gaf onlangs in een brief aan de Tweede Kamer (*Voortgang aanpak schoolverzuim*) aan dat *'het verminderen van het aantal thuiszittende jongeren een belangrijke indicator is voor het succes van passend onderwijs'*. Balans is er niet gerust op dat de zorgplicht van schoolbesturen gaat zorgen voor minder thuiszitters. In het rapport van de ECPO wordt er op gewezen dat als een school aangeeft een leerling geen passend onderwijs te kunnen bieden en het kind naar een speciale school verwezen wordt, het bij passend onderwijs tot wel acht maanden kan duren voordat het kind geplaatst kan worden op de speciale school. Dit is voor Balans onacceptabel en werkt thuiszitten in de hand. En als er geen plaats is op een school voor speciaal onderwijs, dan is de zorgplicht niet van toepassing. Kortom: in de Wet passend onderwijs zijn er veel losse eindjes en ontsnapmogelijkheden aan de zorgplicht, waardoor kinderen thuis kunnen komen te zitten of wel op school zitten, maar zonder passend onderwijs (verborgen thuiszitters). Passend onderwijs biedt dus zeker geen garantie op terugdringing van het aantal thuiszitters. Het is belangrijk dat de onderwijsinspectie zich dit realiseert en als aandachtspunt meeneemt in haar toezicht op passend onderwijs.

2. Ouders als belanghebbenden

Het is goed dat ouders in het concept toezichtkader als belanghebbenden worden gezien. Hun mogelijkheden en rechten als belanghebbenden zijn in het toezichtkader echter niet duidelijk omschreven. Zo wordt wel aangegeven dat samenwerkingsverbanden moeten *'beschikken over informatievoorzieningen ten behoeve van belanghebbenden'* (kwaliteitsaspect 2.5) maar wordt niet geëxpliciteerd waar deze informatievoorziening minimaal uit moet bestaan zodat ouders hier ook daadwerkelijk en effectief mee geholpen worden. De invulling van de informatievoorziening aan belanghebbenden zou in het toezichtkader daarom nader en duidelijker uitgewerkt moeten worden. Hetzelfde geldt voor kwaliteitsaspect 3.1: *'het samenwerkingsverband vertaalt tenminste eens per vier jaar de beleidsdoelstellingen naar kwalitatieve en kwantitatieve resultaten. Onderdeel daarvan is het in overleg met belanghebbenden vaststellen van acceptabele normen voor die resultaten'*. Wat de minimale eisen zijn die aan dergelijk overleg worden gesteld zou in het toezichtkader nader omschreven moeten worden. Wat ons betreft beperkt dit zich niet tot overleg met de ondersteuningsplanraad (OPR), aangezien daarin slechts een zeer beperkt aantal ouders zitting hebben. De kans is daarom klein dat via de OPR de deskundigheid en ervaringen van ouders van kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte voldoende verwoord en gehoord kunnen worden. En juist die deskundigheid en ervaringen zijn belangrijk en waardevol, want vooral deze ouders krijgen te maken met de veranderingen die passend onderwijs met zich meebrengt. Ook kwaliteitsaspect 3.2 dat gaat over zelfevaluatie van het SWV (*'het samenwerkingsverband stelt zich jaarlijks op systematische wijze op de hoogte van de ervaringen van de belanghebbenden met de gerealiseerde dienstverlening'*) zou wat Balans betreft om dezelfde reden concreter omschreven mogen worden met een duidelijke rol voor ouders van kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte.